

Fra Udlandet.

Arbejdersker i Chicago. — Det svenske Jordbrugs Udbytte. —
Bybefolkningen i de Forenede Stater — Norges Handel.

Arbejdersker i Chicago.

I 1888 foretog de Forenede Staters arbejdsstatistiske Bureau en Undersøgelse af de kvindelige Arbejdernes Kaar i de Forenede Staters store Byer; — jfr. „Nationaløkonomisk Tidsskrift“, 1889, XXVII, 552 fg. Nu har det arbejdsstatistiske Bureau for Illinois foretaget en Undersøgelse i samme Retning specielt for Chicagos *) Vedkommende. Resultaterne findes med stor Udførlighed offentliggjorte i „Seventh Biennial Report of the Bureau of Labor Statistics of Illinois. 1892“ (Springfield, Ill., 1893), og optager henved 400 Sider i dette Bind.

Materialet er skaffet tilveje dels ved Udskrifter af Arbejdsgivernes Bøger, dels ved personlig Henvendelse til Arbejderskerne i deres respektive Hjem.

Ialt haves Oplysning om 5099 Arbejdersker med 474 forskellige Bestillinger i 95 Forretninger. Deraf var 4681 egenlige Arbejdersker, medens 418 arbejdede i Forretningernes Kontorer eller indtog mere

---

*) I 1890 noget over 1 Million Indb.

Fra Udlandet.

Arbejdersker i Chicago. — Det svenske Jordbrugs Udbytte. —
Bybefolkningen i de Forenede Stater — Norges Handel.

Arbejdersker i Chicago.

I 1888 foretog de Forenede Staters arbejdsstatistiske Bureau en Undersøgelse af de kvindelige Arbejdernes Kaar i de Forenede Staters store Byer; — jfr. „Nationaløkonomisk Tidsskrift“, 1889, XXVII, 552 fg. Nu har det arbejdsstatistiske Bureau for Illinois foretaget en Undersøgelse i samme Retning specielt for Chicagos *) Vedkommende. Resultaterne findes med stor Udførlighed offentliggjorte i „Seventh Biennial Report of the Bureau of Labor Statistics of Illinois. 1892“ (Springfield, Ill., 1893), og optager henved 400 Sider i dette Bind.

Materialet er skaffet tilveje dels ved Udskrifter af Arbejdsgivernes Bøger, dels ved personlig Henvendelse til Arbejderskerne i deres respektive Hjem.

Ialt haves Oplysning om 5099 Arbejdersker med 474 forskellige Bestillinger i 95 Forretninger. Deraf var 4681 egenlige Arbejdersker, medens 418 arbejdede i Forretningernes Kontorer eller indtog mere

---

*) I 1890 noget over 1 Million Indb.

overordnede Stillinger. Undersøgelsen omfattede 43 Fag, væsenligst Fabriks- og Haandværksfag, dog ogsaa enkelte ikke industrielle Fag.

Den ugenlige Arbejdsløn var gennemsnitligt c. 6 Dollars (for c. 4500 Arbejdersker), med betydelige Svingninger til begge Sider. Den ugenlige Arbejdsløn var procentvis henholdsvis for egenlige Arbejdersker og Kvinderne med overordnede Ansættelser under Industrien

	overordnede kvindelige Arb.	egenlige Ar- bejdersker
	pCt.	pCt.
under 4 Dollars	5,7	16,4
4—7 —	21,5	56,2
7—10 —	31,1	23,3
10 Dollars og derover	41,7	4,1

Den i Arbejdsløn faktisk fortjente Aarsindtægt haves oplyst for ca. 3000 Arbejdersker i 94 Forretninger, 42 Fag. Der ses store Forskelligheder baade mellem Fagene og inden for det samme Fag. Minimums- og Maximums-Aarsindtægten var saaledes henholdsvis i Bagerier 116 og 728 Dollars, i Sko-Fabriker 117 og 1037, i Tobaksfabriker 109 og 414. For de egenlige Arbejdersker udgjorde Aarsindtægten, fortjent i Arbejdsløn, gennemsnitlig c. 300 Dollars, — for de kvindelige Kontorbejdere, overhovedet for Kvinder i mere overordnede Stillinger, c. 500 Dollars.

	Blandt Kontor- arbejderskerne	Blandt de egenlige Arbejdersker
	pCt.	pCt.
Mindre end 200 Dollars tjente	3,5	16,1
Fra 200 til 350 — —	24,9	58,3
Mindre end 500 — —	55,4	96,5
500 Dollars eller mere —	44,6	3,5

Værkets Tabeller give, for hvem der ikke kan bruges Gennemsnitstal, stærkt detaljerede Oplys-

ninger for alle Fag. Vi finde Arbejdersker, men rigtignok kun meget faa, der ikke engang tjene 100 Dollars, — vi finde omvendt Kvinder i de overordnede administrative Pladser med en Aarsløn paa over 2000 Dollars.

Antallet af tabte Arbejdsdage udgjorde i Aarets Løb for dem, hvis Aarsindtægt haves oplyst, gruppevis ordnet.

		Gennemsnitlig tabte Dage	
Fortjenesten	under 100 Dollars		140
—	100—150	—	75
—	150—200	—	50
—	200—250	—	36
—	250—300	—	31
—	300—350	—	27
—	350—400	—	25
—	400—450	—	24
—	450—500	—	18
—	500 Dollars og derover	—	11
Gennemsnittet for Alle			32,4

Af denne Liste forstaar man, at den lave Aarsindtægt ikke blot skyldes lav Løn men lige saa fuldt stort Tab af Arbejdsdage.

Tabet af Arbejdsdage udgjorde for de egenlige Arbejdersker i Aarets Løb gennemsnitlig 34,6, — for Kvinderne i de overordnede Stillinger derimod 11,2 Dage. Af Tabet skyldtes 63,7 pCt. Mangel paa Arbejde, 25,3 pCt. Sygdom og 11 pCt. frivillige Ferier, i hvilke der ikke hævedes Løn; de Ferier, i hvilke Lønnen uforandret hævedes, ere ikke medregnede i Tabet. Gennemsnitstabet er beregnet for de Personers Vedkommende, der virkelig tabte Arbejdstid; c. 10 pCt. af en Styrke paa c. 3000 Arbejdersker havde Dag for Dag i hele Aaret Løn, og de ere ikke med-

regnede i Gennemsnittet. De Arbejdersker, der overhovedet tabte Arbejdstid, tabte gennemsnitligt c. 10 pCt. af Aaret.

Udgifterne balancere i Almindelighed med Indtægterne; i nogle Tilfælde give disse sidste et lille Overskud, der opspares, og i enkelte Tilfælde er der omvendt Underskud. Til Kost og Logis gaar der gennemsnitligt 56 pCt. af Indtægten, til Klæder 22 pCt. og desforuden 4 pCt. til Syløn og l. De første Livsfornødenheder tage altsaa c. 82 pCt. af det hele. Saa gaar der desuden 7 à 8 pCt. til Kørsel, Resten til Sygeudgifter og forskellige blandede Udgifter.

Naturligvis har det været forbundet med stort Arbejde at faa Udgifterne oplyste, da kun Faa føre ordenligt Regnskab; man har maattet opsøge Kvindene i deres Hjem og har maattet drøfte Sagen med dem gennem lange Samtaler for at faa et nogenlunde paalideligt Resultat frem, — men man har i det Hele truffet paa god Vilje til at give alle fornødne Oplysninger: af 2923 Kvinder, som man havde at gøre med, have 2819 meddelt Oplysninger. Gennemsnitligt var Udgiftssummen 10 Dollars lavere end Indtægtssummen. Af de egenlige Arbejdersker havde 360 — eller 14 pCt. — Overskud (gennemsnitligt for hver 63 Dollars), 14 Underskud (gennemsnitligt 21 Dollars). For Restens Vedkommende var der Balance.

Ved Beregningen af Udgiften til Kost og Logis var der den Vanskelighed, at de Fleste bo hjemme hos deres Familier, og at deres Indtægter indgik i den almindelige Familiekasse. En Fjerdedel af de 2800 betalte dog særskilt for Kost og Logis, saaledes

at de egenlige Arbejdersker gennemsnitligt betalte 166 Dollars, Kvinderne i de overordnede Stillinger 225 Dollars. De tre Fjerdedele, der overgav deres optjente Løn til Forældrene eller Familien, maatte i det Hele ofre lidt mere til Kost og Logis.

De egenlige Arbejdersker udgive aarligt gennemsnitligt 63 Dollars til Beklædning (foruden c. 12 Dollars til Syløn og lign.), Kvinderne i de højere Stillinger 97 Dollars (plus c. 17 Dollars). Men nogle give langt mere, andre betydeligt mindre; de individuelle Forskelligheder ere i dette Forhold meget store.

Omtrent en Tredjedel af de 2800 Arbejdersker havde Udgifter i Anledning af Sygdom, Udgifter, der i ni Tilfælde steg op over 100 Dollars, i to Tilfælde endog over 200 Dollars. Den gennemsnitlige Udgift var 15 Dollars; — 47 pCt. betalte mindre end 10 Dollars hver, 19 pCt. mindre end 5 Dollars, — 18 pCt. derimod 25 Dollars eller endnu mere.

Kørsels-Udgiften spiller i den store By med de uhyre Distancer en ikke ringe Rolle. 72 pCt. af de 2800 Kvinder havde Udgifter til Kørsel: blandt disse betalte de egenlige Arbejdersker for Kørsel til og fra Arbejdsstedet i Aarets Løb 23 Dollars gennemsnitlig hver, Kvinderne i de højere Pladser 30 Dollars. 28 pCt. havde ikke denne Udgift; det er dels Arbejdersker, der bo tæt ved Arbejdsstedet, dels ogsaa Arbejdersker, der bo fjernt fra Arbejdsstedet, men som paa Grund af Fattigdom er nødt til at gaa den lange Vej. Man har ogsaa optaget en Statistik over de Vejlængder, de respektive Arbejdersker havde at tilbagelægge, og det viser sig, at

Vejlængderne naa op til mellem 2 og 3 engelske Miles for c. en Tredjedel af Arbejderskerne, at c. en Fjerdedel af dem bo mellem 3 og 5 Miles fra Arbejdsstedet, og at nogle endog bo endnu længere borte, indtil 8 Miles (ja længere endnu) fra Arbejdsstedet; de færreste bo mindre, de fleste mere end 2 Miles fra Arbejdsstedet, saa det er rimeligt nok, at de enten til Stadighed eller dog jævnlig maa køre.

De øvrige Udgifter — Udgifter til Gaver, Fornøjelser, Luxusgenstande, Undervisning, Bøger, Skatter, Fagforeninger, Forsikringsvæsen etc. etc. — stille sig saa forskelligt for de enkelte Arbejdersker, at der ikke med Nytte kan opstilles Gennemsnitstal. Kun kan bemærkes, at den hyppigst forekommende blandt disse spredte Udgifter er Udgiften til kirkelige Samfund; — for Enkeltes Vedkommende kan denne Udgift endog naa 20 Dollars.

Værket bringer ogsaa Meddelelser om Arbejderskernes Alder (gennemgaaende unge), Nationalitet, Sundhedstilstand, Skoleundervisning etc. etc. Vi anføre blot med Hensyn til ægteskabelig Stand og hjemlige Forhold dette: 95 pCt. af dem vare ugifte, 2 pCt. gifte, 3 pCt. Enker. — 84 pCt. af dem boede hos deres Forældre, 11 pCt. hos private Familier, kun 5 pCt. var helt overladte til sig selv, boende i Pensionater eller Logishuse. Kun Halvdelen af Arbejderskerne havde Fædre, der tjente deres Brød. Af den anden Halvdel havde de allerfleste ingen Fader i Live. Nogle faa havde en Fader, der enten ikke kunde tjene sit Brød eller i alt Fald ikke gjorde det. — 34 pCt. af de Arbejdersker, der boede hos

deres Familie, boede i Huse, der tilhørte de paagældende Familier. I 1886 fandt det arbejdsstatistiske Bureau i Illinois, at af over 24,000 Arbejderfamilier i Chicago var 24 pCt. Husejere. — Gennemsnitsstørrelsen af de Familier, fra hvilke Arbejderskerne udgik, var 5,8 Personer, hvoraf 3 (2,9) var arbejdende Medlemmer. Gennemsnitlig tælle de Lejligheder, disse Arbejderfamilier bebo, være sig som Ejere eller Lejere, ikke mindre end 5 Værelser.

Det svenske Jordbrugs Udbytte.

Prof. *P. E. Fahlbeck* beregner i et nyligt udkommet Skrift „Det svenska jordbrukets afkastning“ (Lund, 1893, 100 S.) for Aarene 1885—88 Brutto Udbyttet af det svenske Jordbrug (i egenlig Forstand, d. v. s. indbefattende Agerbrug og Kvægavl, men udelukkende Skovbrug m. m.) til 732 Mill. Kr., hvoraf der falder paa

Høsten	419	Mill. Kr.
Kvægavl	286	— —
Forskellige Produkter . . .	27	— —

Det nationale Netto-Udbytte beregner han til 382 Mill. Kr., idet han beregner Høstens Netto-Udbytte til 122,4 Mill. Kr. (nemlig Brutto-Udbyttet 419,2 Mill. Kr. med Fradrag af 248 Mill. Kr. til Kreaturenes Fodring, 41,7 Mill. Kr. til Udsæd og 7,1 Mill. Kr. til købte Frø- og Gødningstoffer), Mejeriproduktionen 151,7 Mill. Kr., Slagtedyrene 85,6 Mill. Kr., Hestene 2,8 Mill. Kr., Trækdyrene 46 Mill. Kr., disse fire Poster tilsammen 286,1 Mill. Kr.